Załącznik do uchwały
Nr IV/21/2018
Rady Powiatu
z dnia 31.12.2018 r.

WIELOLETNI PROGRAM WSPÓŁPRACY POWIATU LIPSKIEGO Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3 USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE NA LATA 2019 - 2023

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Samorząd Powiatu Lipskiego realizuje zadania publiczne przy współpracy z organizacjami pozarządowymi. Aktywna współpraca z organizacjami pozarządowymi i liderami środowisk lokalnych jest jednym z elementów efektywnego kierowania rozwojem powiatu. Celem Programu jest określenie czytelnych zasad współpracy powiatu lipskiego z organizacjami pozarządowymi. Określając i realizując poniższe zasady samorząd pragnie włączać podmioty III sektora w system demokracji lokalnej oraz polityki społeczno – finansowej Powiatu.
Ilekroć w niniejszym Programie jest mowa o :

- „ustawie" – rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn. **Dz.U. 2018 poz. 450** z późn. zm.);
- „organizacjach pozarządowych" – rozumie się przez to organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- „Programie" – rozumie się przez to „Program współpracy powiatu lipskiego z organizacjami pozarządowymi na lata 2019 - 2023";
- Powiecie – rozumie się przez to samorząd Powiatu Lipskiego;
- Zarządzie – rozumie się przez to Zarząd Powiatu w Lipsku;
- Radzie – rozumie się przez to Radę Powiatu Lipskiego;
- Starostwie – rozumie się przez to Starostwo Powiatowe w Lipsku.

Podstawowymi korzyściami takiej współpracy są między innymi :

a) umacnianie w społecznej świadomości poczucia odpowiedzialności za siebie i swoje otoczenie,
b) budowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez aktywizację społeczności lokalnych,
c) wprowadzenie nowatorskich i bardziej efektywnych działań i rozwiązań dzięki dobremu rozpoznaniu występujących potrzeb.

Program określa formy, zasady i zakres współpracy organów samorządowych Powiatu z organizacjami pozarządowymi, a także sposoby określania priorytetów zadań publicznych, których realizacja związana będzie z udzieleniem pomocy publicznej.

I. CELE PROGRAMU WSPÓŁPRACY

Celem programu współpracy Powiatu Lipskiego z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie jest budowa i wzmacnianie partnerstwa służącego rozpoznawaniu i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców Powiatu w sferze zadań publicznych odpowiadających zadaniom powiatu wymienionym w art. 4 ustawy o samorządzie powiatowym.

Cele szczegółowe to:

1) stworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców,
2) wprowadzenie nowatorskich i efektywnych metod realizacji zadań publicznych oraz zaspokajania potrzeb lokalnej społeczności,
3) wykorzystanie potencjału merytorycznego podmiotów w zakresie rozpoznawania potrzeb społeczności lokalnej, a tym samym właściwego planowania nowych rozwiązań doraźnych i strategicznych,
4) uzupełnienie i wspieranie działań w zakresie nie objętym przez struktury samorządowe.

II. ZASADY WSPÓŁPRACY

Współpraca Powiatu z organizacjami pozarządowymi opiera się na następujących zasadach:

1) **Zasadzie suwerenności stron:** Powiat respektując odrębność i suwerenność zorganizowanych wspólnot obywateli, uznaje ich prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów społecznych, w tym należących także do sfery zadań publicznych.
2) **Zasadzie pomocniczości:** Powiat współpracuje z organizacjami pozarządowymi, wspiera ich działalność oraz umożliwia realizację zadań publicznych na zasadach iw formach określonych w ustawie.
3) **Zasadzie partnerstwa:** organizacje pozarządowe są dla Powiatu równoprawnym partnerem w definiowaniu problemów społecznych, wypracowywaniu sposobów ich rozwiązywania oraz realizacji zadań publicznych.
4) **Zasadzie efektywności:** Powiat przy zlecaniu zadań publicznych, dokonuje wyboru najbardziej efektywnego sposobu ich realizacji, spośród proponowanych przez organizacje pozarządowe. Powiat oczekuje od organizacji gospodarnego wydatkowania środków publicznych.
5) **Zasadzie uczciwej konkurencji:** Powiat jest w stosunku do organizacji pozarządowych bezstronny. W przypadku ogłaszania otwartych konkursów ofert stosuje te same kryteria oceny dla wszystkich podmiotów konkurujących ze sobą o zlecenie realizacji zadań publicznych.
6) **Zasadzie jawności:** Powiat udostępnia organizacjom pozarządowym informacje o planach, celach i środkach przeznaczonych na realizację zadań publicznych. Powiat

dąży do tego, aby wszystkie możliwości współpracy z organizacjami pozarządowymi były powszechnie dostępne oraz czytelne i przejrzyste w zakresie stosowanych procedur i kryteriów podejmowania decyzji.

III. ZAKRES PRZEDMIOTOWY WSPÓŁPRACY

1. Współpraca między Powiatem a podmiotami programu dotyczy zadań określonych w art.4 ust.1 ustawy, w następujących obszarach:

1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
1a) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
1b) udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa;
2) działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
3) działalności charytatywnej;
4) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
5) działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego;
5a) działalności na rzecz integracji cudzoziemców;
6) ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2018 r. poz.160 i 138);
7) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
8) promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
9) działalności na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn;
10) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;
11) działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;
12) działalności wspomagającej rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechnianie i wdrażanie nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej;
13) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
14) nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania;
15) działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży;
16) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
17) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
18) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
19) turystyki i krajoznawstwa;
20) porządku i bezpieczeństwa publicznego;
21) obronności państwa i działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
22) upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji;

22a) udzielania nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego;
23) ratownictwa i ochrony ludności;
24) pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą;
25) upowszechniania i ochrony praw konsumentów;
26) działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami;
27) promocji i organizacji wolontariatu;
28) pomocy Polonii i Polakom za granicą;
29) działalności na rzecz kombatantów i osób represjonowanych;
29a) działalności na rzecz weteranów i weteranów poszkodowanych w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa (Dz. U. poz.1203, z 2017 r. poz. 60 oraz z 2018 r. poz. 138);
30) promocji Rzeczypospolitej Polskiej za granicą;
31) działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka;
32) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
32a) rewitalizacji;
33) działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych wart.3 ust.3, w zakresie określonym w pkt 1–32a.

2. W ramach ww. sfer pożytku publicznego realizowane będą **zadania o zasięgu ponadgminnym i powiatowym** w zakresie odpowiadającym zadaniom Powiatu Lipskiego.

IV. FORMY WSPÓŁPRACY

Współpraca Powiatu z organizacjami pozarządowymi ma charakter finansowy i pozafinansowy.
Formami współpracy są:

1) Zlecanie realizacji zadań organizacjom poprzez:
   a) powierzenie wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie ich realizacji,
   b) wspieranie wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.
2) Wymiana informacji o planowanych kierunkach działalności i współdziałanie w celu zharmonizowania działań, poprzez:
   a) przekazywanie przez organizacje informacji o przewidywanych lub realizowanych zadaniach publicznych, na które pozyskano środki finansowe z innych źródeł, niż wynikające z Programu,
   b) publikowanie ważnych informacji dotyczących realizacji zadań publicznych oraz możliwości pozyskania środków budżetowych i pozabudżetowych na ich realizację na stronie internetowej Powiatu,
   c) tworzenie systemu wymiany informacji m.in. za pomocą internetu.

3) Uzgadnianie listy zadań priorytetowych na kolejny rok budżetowy.
4) Prowadzenie konsultacji projektów aktów normatywnych i regulaminów dot. współpracy.
5) Umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach określonych w ustawie.
6) Pomoc w organizacji szkoleń, konferencji, spotkań służących wymianie doświadczeń, mających na celu podniesienie sprawności funkcjonowania i profesjonalizacji działań organizacji.
7) Promowanie działalności organizacji na stronie internetowej Starostwa.
8) Udzielanie pomocy w nawiązywaniu kontaktów i współpracy organizacji.
9) Współorganizowanie oraz obejmowanie patronatu nad przedsięwzięciami organizacji.
10) Umowy partnerstwa określone w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2016 poz. 383 i 1250 z późn. zm.).
11) Udzielanie pomocy przy tworzeniu i rejestracji nowopowstających organizacji.
12) Tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym.
13) Prowadzenie bazy danych organizacji działających na terenie powiatu.
14) Udzielania rekomendacji i referencji podmiotom programu;
15) Wspieranie powiatowych organizacji posiadających status pożytku publicznego w pozyskiwaniu środków z odpisu podatku 1%.
16) Udzielania pożyczek dla organizacji pozarządowych z terenu powiatu lipskiego wg. regulaminu przyjętego przez Radę Powiatu.
17) Promocji podmiotów programu podczas wydarzeń, których organizatorem jest Powiat.
18) Inne formy wsparcia mogą obejmować w szczególności:
    a. udzielenie pomocy przy organizowaniu spotkań otwartych przez organizacje, np.: poprzez możliwość nieodpłatnego udostępnienia lokalu, środków technicznych, itp.
    b. udzielanie pomocy w pozyskiwaniu środków finansowych na realizację zadań publicznych z innych źródeł niż dotacja Powiatu
    c. organizację przez Powiat lub współudział organu Powiatu w organizacji szkoleń, konferencji, forum wymiany doświadczeń, w celu podniesienia sprawności funkcjonowania organizacji,
    d. nieodpłatne udostępnienie materiałów związanych ze wspieraniem oraz powierzaniem realizacji zadań publicznych, których realizacja odbywa się w drodze konkursu ofert.

V. PRIORYTETOWE ZADANIA PUBLICZNE

1. Rada Powiatu Lipskiego, na podstawie: „Strategii Rozwoju Powiatu Lipskiego na lata 2008 – 2020”, oraz biorąc pod uwagę wyniki konsultacji społecznych dot. propozycji do programu współpracy uznaje, że do zagadnień priorytetowych należą:

1) ochrona zdrowia, w tym: profilaktyka prozdrowotna, szkolenia z zakresu udzielania I pomocy przedmedycznej,
2) polityka prorodzinna, w tym edukacyjna opieka wychowawcza,
3) w ramach polityki społecznej:
    a) pomoc społeczna,
    b) działania na rzecz osób niepełnosprawnych,
    c) przeciwdziałania patologiom społecznym,
    d) promocja i organizacja wolontariatu,

e) działania na rzecz aktywizacji intelektualnej, fizycznej i społecznej osób w wieku emerytalnym

4) kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury, tradycji i dziedzictwa narodowego, organizowanie imprez kulturalnych o zasięgu powiatowym
5) upowszechnianie kultury fizycznej i sportu
6) upowszechnianie turystyki, krajoznawstwa i aktywnego wypoczynku w powiecie, organizacja wolnego czasu oraz aktywizacja dzieci, młodzieży i grup seniorów
7) promocja wartości patriotycznych
8) ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego,
9) ochrona ludności, pomoc ofiarom katastrof i klęsk żywiołowych,
10) nauka, oświata i edukacja,
11) nieodpłatna pomoc prawna i edukacja prawna.

2. Wymienione zadania stanowią otwarty katalog, który może być poszerzony o inne działania wymienione w ustawie bez konieczności wprowadzania zmian w zapisach niniejszego programu.

VI. OKRES REALIZACJI I SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU WSPÓŁPRACY

1. Program współpracy realizowany jest w okresie: 1 stycznia 2019 r. – 31 grudnia 2023 r.
2. Za realizację programu odpowiada Zarząd Powiatu w zakresie:
   a. podejmowania decyzji o kierunkach współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami programu,
   b. zatwierdzania regulaminów konkursowych,
   c. ogłaszania otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych,
   d. powoływania składu komisji konkursowej,
3. Poszczególne wydziały merytoryczne Starostwa i jednostki organizacyjne odpowiadają za:
   a. bieżące kontakty z organizacjami,
   b. przygotowanie projektu programu współpracy,
   c. przygotowanie regulaminów konkursowych,
   d. publikację ogłoszeń o otwartych konkursach ofert i wyników konkursu,
   e. przygotowywanie ogłoszeń o otwartych konkursach, ofert na realizacje zadań pożytku publicznego,
   f. konsultacje z organizacjami sposobu wypełniania ofert,
   g. koordynowanie sporządzania umów z oferentami, których oferty zostały wybrane w konkursach,
   h. podpisywanie umów o dotację,
   i. dysponowanie środkami na ten cel w ramach budżetu Powiatu,
   j. kontrolę i ocenę wykonania zadania pod względem merytorycznym,
   k. kontrolę wydatkowania dotacji zgodnie z przepisami ustawy o zamówieniach publicznych,
   l. kontrolę wydatkowania dotacji pod względem rachunkowym.

VII. BUDŻET PROGRAMU

1. Program finansowany jest z budżetu Powiatu, odpowiednio budżetów jednostek organizacyjnych.
2. Środki finansowe przewidziane na realizację zadań zostaną określone w uchwale budżetowej na kolejne lata poczynając od roku 2019.
3. Środki finansowe na realizację zadań wynikających z zapisów dotyczących osób niepełnosprawnych zostaną zabezpieczone również ze środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

VIII. SPOSÓB OCENY REALIZACJI PROGRAMU

1. Ocena realizacji programu dokonana będzie w oparciu o następujące wskaźniki:
   1) liczbę ogłoszonych otwartych konkursów ofert,
   2) liczbę ofert złożonych przez podmioty programu do konkursów na realizację zadań publicznych,
   3) liczbę podmiotów programu, które zwróciły się o wsparcie lub powierzenie realizacji zadań publicznych z pominięciem konkursów ofert,
   4) liczbę zawartych umów na realizacje zadań publicznych,
   5) wysokość środków finansowych przekazanych podmiotom programu na realizację zadań publicznych w danym roku budżetowym,
   6) liczbę inicjatyw i działań realizowanych przez podmioty programu objętych patronatem Starosty,
   7) liczbę zawartych umów partnerskich oraz umów o współpracy,
   8) liczbę spotkań z organizacjami.
   9) liczbę podmiotów Programu biorących udział w konsultacjach,
   10) liczbę podmiotów Programu korzystających z różnorodnych form współpracy,

2. Zarząd Powiatu nie później niż do dnia 31 maja każdego roku ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdanie z realizacji Programu współpracy za rok poprzedni.

IX. INFORMACJA O SPOSOBIE TWORZENIA PROGRAMU WSPÓŁPRACY ORAZ O PRZEBIEGU KONSULTACJI

1. Rada Powiatu Lipskiego w drodze Uchwały po konsultacjach, uchwala do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu, roczny lub wieloletni program współpracy z organizacjami pozarządowymi na kolejny rok kalendarzowy lub kolejne lata działania programu.
2. Terminy oraz miejsce przeprowadzenia konsultacji określa kalendarz czynności związanych z przeprowadzeniem konsultacji społecznych.
3. Program współpracy podaje się do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie dokumentu na stronie internetowej www.powiatlipsko.pl, oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

X. TRYB POWOŁYWANIA I ZASADY DZIAŁANIA KOMISJI KONKURSOWYCH DO OPINIOWANIA OFERT W OTWARTYCH KONKURSACH OFERT

1. Złożone w konkursach ofert na realizację zadań publicznych oferty opiniują pod względem merytorycznym, komisje konkursowe powoływane w drodze uchwały przez Zarząd.
2. Zarząd zaprasza, prowadzące działalność na terenie powiatu lipskiego, organizacje do zgłaszania kandydatów do prac w komisjach konkursowych. Zgłoszeń dokonuje się na „Formularzu zgłoszenia kandydata" w terminie określonym przez Zarząd.
3. Komisja konkursowa składa się z 6 członków, w skład komisji wchodzą:
   1) przewodniczący – przedstawiciel Powiatu (Starostwa), który kieruje pracami komisji,
   2) dwóch pracowników Starostwa lub jednostki organizacyjnej Powiatu,
   3) 3 osoby wskazane przez działające na terenie Powiatu, organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy, z wyłączeniem osób reprezentujących organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy biorące udział w konkursie ofert.
4. Komisja konkursowa może działać bez udziału osób wskazanych w ust. 3 pkt 4, jeżeli:
   1) żadna organizacja nie wskaże osób do składu komisji konkursowej,
   2) wskazane osoby nie wezmą udziału w pracach komisji konkursowej,
   3) wszystkie powołane w skład komisji konkursowej osoby podlegają wyłączeniu na podstawie art. 15 ust. 2d lub art. 15 ust. 2f ustawy.
5. Komisja pracuje na posiedzeniach w obecności co najmniej 3 członków.
6. W pracach komisji konkursowej mogą uczestniczyć, z głosem doradczym, osoby posiadające specjalistyczną wiedzę w dziedzinie obejmującej zakres zadań publicznych, których konkurs dotyczy.
7. Członkowie komisji, przed pierwszym posiedzeniem, zapoznają się z wykazem złożonych ofert.
8. Po zapoznaniu się z wykazem złożonych ofert, członkowie komisji, składają oświadczenie o braku przeciwwskazań do uczestniczenia w pracach komisji.
9. Każdy członek komisji konkursowej wypełnia „Kartę oceny merytorycznej projektu" przyznając ofercie punkty za poszczególne kryteria oceny. Liczba punktów przyznanych danemu projektowi stanowi średnią arytmetyczną liczby punktów przyznanych przez członków komisji.
10. Na podstawie liczby punktów przyznanych poszczególnym projektom tworzona jest lista rankingowa złożonych w konkursie ofert.
11. Z posiedzeń komisji sporządzany jest protokół postępowania konkursowego, podpisywany przez opiniujących oferty członków komisji, przedkładany wraz z pozostałą dokumentacją konkursową Zarządowi Powiatu.
12. Protokół, o którym mowa w ust. 11 powinien zawierać:
   1) oznaczenie miejsca i czasu konkursu,
   2) liczbę zgłoszonych ofert,
   3) wskazanie ofert odpowiadających warunkom określonym odpowiednio w ustawach oraz w kryteriach przyznawania dotacji i zasadach rozliczania dla danego projektu,

na realizację zadania zleconego w ramach programu współpracy z organizacjami pozarządowymi,

4) wskazanie ofert nieodpowiadających warunkom określonym w ustawach oraz w kryteriach przyznawania dotacji i zasadach rozliczania dla danego projektu, na realizację zadania zleconego w ramach programu współpracy z organizacjami pozarządowymi wraz z uzasadnieniem,
5) uwagi komisji, które mogą być pomocne przy podziale przez Zarząd Powiatu środków z dotacji,
6) podpisy członków komisji.

XI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1) W sprawach nieuregulowanych w niniejszym programie zastosowanie mają przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (**Dz.U. 2018 poz. 450** z późn. zm.), Kodeksu Cywilnego, ustawy o Finansach Publicznych oraz ustawy Prawo Zamówień Publicznych.
2) Tryb postępowania o udzielenie dotacji, sposób jej rozliczania oraz sposób kontroli wykonania zleconego zadania określa ustawa o Finansach Publicznych.
3) Organizacja, w okresie otrzymywania dotacji, jest zobowiązana do zamieszczenia w swoich materiałach informacyjnych zapisu o finansowaniu lub dofinansowaniu zadania przez Powiat Lipski.